

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

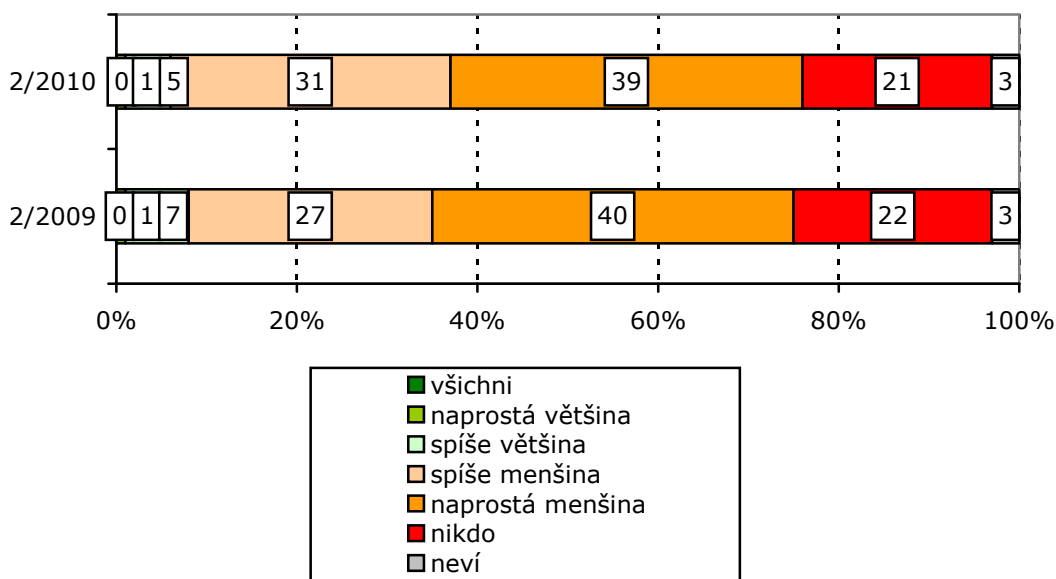
Názory na motivy vstupu do politiky a zájem politiků o mínění obyčejných lidí

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2010, v10-02</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>1. 2. – 8. 2. 2010</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1105</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.53, PD.5</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>30. dubna 2010</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Paulína Tabery</i>

V únoru 2010 byly součástí pravidelného výzkumu Naše společnost otázky zaměřené na mínění o důvodech vstupu do politického života a na zájem politiků o smýšlení obyčejných lidí.

V otázce zájmu politiků o názory běžných občanů převládala u české veřejnosti značná skepse, zhruba pětina si dokonce myslela, že se mezi volenými zástupci nenachází *nikdo*, kdo by se zajímal o to, co si myslí obyčejní lidé. Přibližně dvě pětiny se domnívaly, že politiků se zájmem o názory občanů je *naprostá menšina*, třetina (31 %) mínila, že je to *spíše menšina*. Jen minimum občanů se přiklánělo k názoru, že by zajímaví se politici převažovali. O tom, že toto přesvědčení je poměrně setrvalé svědčí i to, že ve srovnání s minulým rokem se rozložení odpovědí v zásadě nezměnilo (viz graf 1).

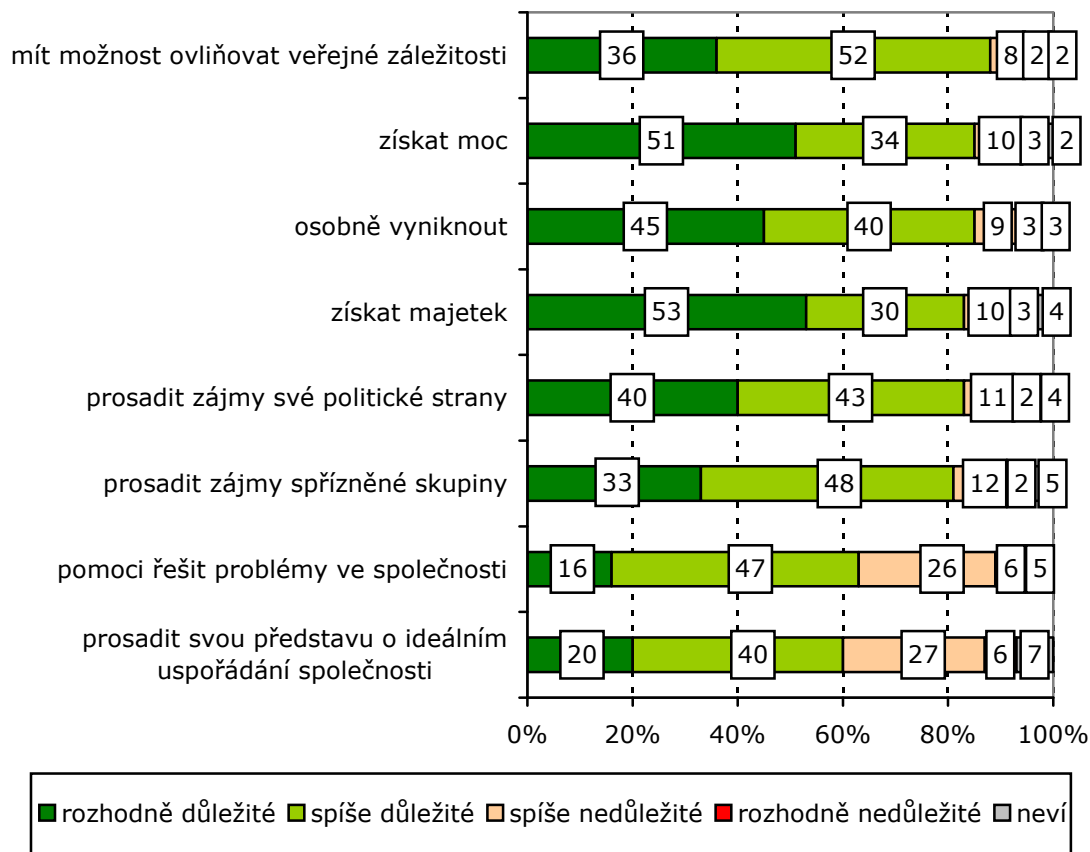
Graf 1. Kolik politiků se zajímá o to, co si myslí obyčejní lidé?¹

Rozdíly v názorech obyvatel se projevily především u rozložení jednotlivých negativních variant odpovědí (*spíše menšina, naprostá menšina, nikdo*). Lidé s vysokoškolským vzděláním byli ve svých názorech o něco méně pesimističtí, tedy méně často uváděli, že se o to, co si myslí nezajímá *nikdo* z politiků, a častěji volili odpověď, že je to *spíše menšina*. Podobně byli méně pesimističtí občané s dobrou životní úrovní, naopak lidé deklarující špatnou životní úroveň byli častěji přesvědčeni, že o názory lidí jako jsou oni se nezajímá *nikdo* z politiků.

V souvislosti s tímto tématem byly rovněž zjišťovány názory na důležitost jednotlivých důvodů vstupu do politického života. Všechny testované pohnutky pro angažmá lidí ve veřejné sféře se veřejnosti jevily jako relevantní a byly tudíž hodnoceny jako důležité. Nicméně, o něco menší důležitost přikládali občané těm položkám, které se týkaly práce pro společnost (pomoci řešit problémy ve společnosti: 63 % *rozhodně + spíše důležité*) nebo možnosti utvářet společnost do podoby blízké své ideální představě (60 %).

Nejvyšší a v podstatě naprostou důležitost uváděli obyvatelé u neutrálně formulovaného důvodu vstupu do veřejného života: možnosti ovlivňovat veřejné záležitosti (88 %), ovšem podobně byly hodnoceny i další položky, se kterými se pojí spíše negativní konotace – např. získat moc (85 %), majetek (83 %), osobně vyniknout (85 %). U těchto tří pohnutek se zároveň projevilo poměrně pevné přesvědčení o jejich důležitosti (podíl rozhodných odpovědí kolem 50 %). Celkově velkou důležitost měla podle veřejnosti i motivace prosadit zájmy své strany (83 %) a zájmy skupin, které jsou danou s osobou spojeny (81 %) (viz graf 2).

¹ Znění otázky: „Kolik zvolených politiků se podle Vás zajímá o to, co si myslí lidé, jako jste Vy?“
Varianty odpovědí: všichni, naprostá většina, spíše většina, spíše menšina, naprostá menšina, nikdo.

Graf 2. Důležitost důvodů, proč se lidé zapojují do politického života²

Mínění o důležitosti jednotlivých důvodů pro vstup do politického života je poměrně univerzální, u této otázky se neprojeví systematické rozdíly podle pohlaví, věku či vzdělání. Z hlediska životní úrovně lze jisté diference pozorovat u důvodů s možnými negativními konotacemi, konkrétně osobně vyniknout, získat moc nebo získat majetek. V případě těchto důvodů lidé deklarující špatnou životní úroveň častěji odpovídali, že jsou *rozhodně důležité*. Lze říci, že tato skupina občanů je tedy o něco skeptičtější k motivacím participace ve veřejném životě, i když se to týká především rozdílů v důrazu na důležitost (rozložení v rámci odpovědí *rozhodně důležité* a *spíše důležité*), ne rozdílů v celkových podílech důležitosti a nedůležitosti mezi lidmi různé životní úrovně.

² Znění otázky: „Řekněte mi prosím, proč se podle Vás zapojují lidé do politického života? Jak důležité nebo nedůležité jsou pro ně následující důvody? a) pomoci řešit problémy ve společnosti, b) osobně vyniknout, c) získat moc, d) prosadit svou představu o ideálním uspořádání společnosti, e) mít možnost ovlivňovat veřejné záležitosti, f) prosadit zájmy své politické strany, g) získat majetek, h) prosadit zájmy spřízněné skupiny.“ Varianty odpovědí: rozhodně důležité, spíše důležité, spíše nedůležité, rozhodně nedůležité.